

ÎNCHEIERE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al RM împotriva deciziei din 05 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Josan Dumitru către Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor al RM privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin atragerea ilicită la răspundere penală,

c o n s t a t ă :

La data de 11 mai 2015 Josan Dumitru s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor al RM privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin atragerea ilicită la răspundere penală.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 12 mai 2008 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a CCCEC în privința sa a fost pornită o cauză penală, care a fost transmisă pentru efectuarea urmăririi penale în SUP a IP Rîșcani, mun. Chișinău. Ulterior, prin ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General din 12.08.2008 cauza penală a fost transmisă pentru continuarea urmăririi penale Direcției de Urmărire Penală a MAI.

Susține că la 16.09.2008 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a Direcției Generale de Urmărire Penală a MAI a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la 08.05.2010 prin ordonanța procurorului a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal - falsificarea probelor în procesul civil.

Prin sentința din 10.05.2011 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin decizia din 28.03.2012 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul

procurorului, casată sentința din 10.05.2011 a judecătorei Rîșcani mun. Chișinău și recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, iar în legătură cu intervenirea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere, procesul penal a fost încetat.

Prin decizia din 15.01.2013 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul ordinar declarat de apărătorul Bogos Alexandru, în interesele lui Josan Dumitru Paraschiv, s-a casat decizia din 28.03.2012 a Curții de Chișinău și s-a menținut în vigoare sentința din 10.05.2011 a judecătorei Rîșcani mun. Chișinău.

Consideră că, prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire a fost ilegal atras la răspundere penală, recunoscut învinuit, inculpat și condamnat. Timp de 4 ani și jumătate a fost supus unor hărțuiri cu scopul defăimării totale prin condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni inexistente. Pe durata întregii perioade a etapei de urmărire penală și de examinare judecătorească, s-a aflat sub o presiune deosebită. Fiind nevinovat s-a aflat pe banca acuzaților mai bine de 2 ani, numele său a figurat de zeci de ori pe panourile informative ale instanțelor judecătorești cu calificativul „inculpat”. Aceste hărțuiri i-au subminat sănătatea și în decembrie 2008 a suferit un atac de tahicardie de gradul I, maladie de care suferă în prezent și în fiecare zi își administrează substanțe medicamentoase.

Precizează că ilegal a fost atras la răspundere penală și aplicată măsură preventivă de constrângere, în acest sens, i-au fost îngădite drepturile constituționale prin aplicarea în privința sa a declarației de a nu părăsi țara. Nu are antecedente penale și anterior nu a fost în vizorul organelor de drept, dimpotrivă, el însuși este colonel de poliție și toată activitatea profesională a fost dedicată luptei cu criminalitatea, menținerea ordinii de drept în societate, este pensionar, avocat licențiat și se folosește de o autoritate ireproșabilă.

Solicită încasarea din contul statului a sumei de 350000 lei, sumă în care sunt incluse și cheltuielile avocaționale pentru serviciile acordate la etapa urmăririi penale și examinării în instanțele judiciare de toate nivelele.

Prin hotărârea din 30 iulie 2015 a judecătorei Buiucani mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea înaintată de Josan Dumitru și s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Josan Dumitru suma de 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin atragere ilicită la răspundere penală în cadrul cauzei penale nr. 2008036308 (la urmărirea penală) și nr. 1-30/2011 (în instanța de judecată). În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 05 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile depus de Ministerul Justiției și de Procuratura Generală a RM și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 01 februarie 2016 Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia contestată este ilegală și pasibilă de a fi casată, deoarece la examinarea pricinii au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și de drept procedural, iar probele anexate au fost apreciate arbitrar.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele pricinii atestă că, decizia recurată a fost expediată părților la data de 23.11.2015. (f.d. 125)

Conform fișei de corespondență, Ministerul Justiției al RM a recepționat decizia contestată la data de 04.12.2015. (f.d. 133)

Astfel, Colegiul reține că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM la data de 01 februarie 2016 este în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul constată că argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ministerul Justiției al RM ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al RM împotriva deciziei din 05 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală